

Bokkerijders op Kasteel Montfort (1743) *

Martin Cleven

15 oktober Gearresteerd te Nieuwstadt: Bernard Beckx, zijn vrouw Johanna Honnoffs, zijn broer Hendrik Beckx en dezelfde dag of kort nadien Johanna Maria Fockx, de vrouw van Hendrik Beckx (zij had met de benden niets te maken en werd later van rechtsvervolging ontslagen). Allen gedetineerd op het kasteel.

18 oktober Gearresteerd te Echt en gedetineerd op het kasteel: Ida Ponts en dezelfde dag of kort daarna ook haar man, Joannes Honnoffs.

21 oktober Gearresteerd bij zijn aankomst te Nieuwstadt: Matthijs Corvers (had als kind in St. Joost bij Echt gewoond) en gedetineerd op het kasteel.

16 november Arrestatie van de schepen Jan Lenssen (broer van Lens Lenssen) te Nieuwstadt; gedetineerd op het kasteel.

11 december Overleden in detentie (zelfmoord) op het kasteel: Hendrik Cleven uit Nieuwstadt. Enkele dagen nadien met één been aan de galg gehangen (zie *“Vonnis over een Bokkerijder”*).

20 december Overleden in detentie (zelfmoord) op het kasteel: Lens Lenssen uit Nieuwstadt. De volgende dag met één been aan de galg gehangen nadat zijn gezicht zwart gemaakt was.

23 december Terechtgesteld zes bendeleden uit Nieuwstadt:

- Bernard Beckx (geradbraakt en verbrand)
- Hendrik Beckx (levend verbrand)
- Matthijs Corvers (gewurgd en verbrand)
- Jan Lenssen (gehangen)
- Joannes Gardeniers (gehangen)
- Gerard Royen (gehangen)

eind januari 1744 Terechtgesteld: Joannes Honnoffs, zijn vrouw Ida Ponts, beiden uit St. Joost bij Echt, en Johanna Honnoffs uit Nieuwstadt.

* Bron: RAL, Nieuwstadt 38; RAL, RD Montfort 134

Procesverloop

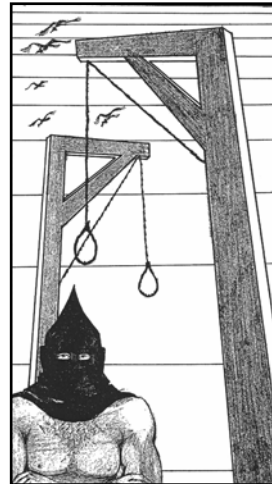
De gearresteerden kwamen in de justitiële molen terecht, waarvan de drossaard van het Ambt van Montfort Joannes Carolus Rijckx de hoogste instantie was.

Hij was onder meer belast met het handhaven van de openbare orde en moest dan ook akties ondernemen tegen alle criminele feiten: zoals het opsporen, het vervolgen, het veroordelen en het terechtstellen van misdadigers. Bij de ondervragingen liet de drossaard zich door schepenen J.P.G. Geeten, Gossen Fijen en Gabriel Jessen bijstaan. Griffier was Nicolaus Gerardus Brandts

die de verhoren en gedane bekentenissen nauwgezet noteerde.

Het eerste contact met het gerecht was de zg. "vriendelijke examinatie". Er werden vooraf opgestelde vragen gesteld over diefstallen en roverijen op zo'n manier, dat een continuïteit van ondervragen mogelijk was; ook bij ontkenningen. Daar dit niets opleverde, werden de aangeklaagden weer opnieuw verhoord. Hierbij stelde men de verklaringen van de ene tegenover de andere. Daar ook de confrontaties onvoldoende resultaat hadden ging de aanklager over tot een verhoor onder tortuur (foltering). De totale folterprocedure hoefde zelden geheel te worden gevolgd. De meesten sloegen door na het aandraaien van de duim- of de scheenschroeven. Sommige weerstonden zwaardere totuurstappen. Het eind van het liedje was, dat tegen allen het doodvonnis werd uitgesproken en werd voltrokken. Enkel een verkozen een voortijdige vrijwillige dood.

Afbeeldingen: "Ze hingen in drie reysen", Heemkundever. Maasstreek, Elsloo en "De woeste avonturen der Bokkerijders", Ger Raemakers en Theo Pasing.